

Handläggare
Leila Massih
Telefon: 0850809306

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2021-08-26

Medborgarförslag om skräp och återvinning

Förslag till beslut

1. Medborgarförslaget besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Medborgarförslaget lämnas för kännedom till trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall Ab.

Sammanfattning

I april 2021 kom det in ett medborgarförslag om skräp och återvinning till Kungsholmens stadsdelsnämnd. Förslagsställaren vill, i likhet med dagens pantsystem för burkar och flaskor, utöka möjligheten att få ersättning för omhändertagande av skräp.

Förvaltningen arbetar löpande med att förbättra renhållningen i våra parker och grönområden så att de upplevs trivsamma och trygga samt för att förhindra att skräp orsakar miljökador på land och i vattendrag. Stadsdelsnämndens parkdriftsentreprenör städar stadsdelsområdets parker alla dagar i veckan, året om. Vidare arbetar förvaltningen med att på en rad olika sätt att möjliggöra för till exempel skolklasser och idrottsföreningar att, mot en mindre ersättning, bidra till rena parker och naturområden. Varje sommar anställer förvaltningen också feriearbetare som bland annat arbetar med att plocka skräp.

Förvaltningen ser att frågan om att utöka möjligheten för ersättning för skräp skulle kräva en styrning på stadsövergripande eller nationell nivå samt samverkan med privata aktörer. Förvaltningen föreslår att medborgarförslaget lämnas för kännedom till trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB.

Bakgrund

Den 29 april 2021 kom det in ett medborgarförslag om skräp och återvinning till Kungsholmens stadsdelsnämnd. Stadsdelsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 17 juni 2021 att överlämna förslaget till förvaltningen för beredning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av parkmiljöavdelningen norra innerstaden. Tjänsteutlåtandet har behandlats av förvaltningsgruppen den 19 augusti 2021. Rådet för funktionshinderfrågor och stadsdelsnämndens pensionärsråd har beretts möjlighet att lämna synpunkter på ärendet. Synpunkter framgår av protokollen.

Ärendet

Enligt medborgarförslaget bör det införas en ersättning för insamlad skräp i likhet med dagens pantsystem för tomflaskor.

Förslagsställaren anser att en insamlad påse skräp med en vikt om cirka ett kilo skulle kunna ersättas med ett kvitto som kan lösas in mot en ersättning om en (1) krona.

Vidare anser förslagsställaren att skolklasser och fotbollsklubbar skulle kunna anordna skräpplockardagar och de som har mycket skräp i garaget skulle bli motiverade att köra till återvinningsstationen osv. Enligt förslagsställaren skulle systemet kunna utvecklas till att ersättningen är något högre om skräpet är särskilt miljöfarligt eller om det har sorterats och källsorterats.

Förslagsställaren ser potentiella risker i att återvinningsstationer och skräpkorgar kan komma att tömmas av människor som vill tjäna pengar eller att människor kommer resa till Stockholm för att få ersättning för sitt skräp. Enligt förslagsställaren utgör detta dock en väldigt liten risk och enligt medborgarförslaget är det hur som helst positivt att skräpet tas om hand och inte hamnar i naturen. Förslagsställaren beskriver att påsen som lämnas in måste vara av genomskinlig karaktär och klara en okulär besiktning så att det är skräp som lämnas in och inte sten, sand eller dylikt.

Enligt medborgarförslaget är vinningen med detta förslag en renare stad och att kostnaden för staden skulle återbetala sig genom att färre måste anställas för städning.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen arbetar utifrån stadsdelsnämndens verksamhetsmål om att parker och grönområden är välskötta, tillgängliga och välkomnande. Stockholms stad har även andra styrdokument som

anger riktlinjer och aktiviteter för renhållningsarbetet, bland annat *Avfallsplan för Stockholm 2021–2024*.

Stadsdelsnämndens parkdriftsentreprenör städar stadsdelsområdets parker alla dagar i veckan, året om. Förvaltningen arbetar löpande med att förbättra renhållningen i våra parker och grönområden så att de upplevs trivsamma och trygga samt för att förhindra att skräp orsakar miljöskador på land och i vattendrag. Förvaltningens arbetar bland annat om att byta ut gamla skräpkorgar till nya och större, se över placeringen av skräpkorgarna så att de står där behovet är som störst samt att erbjuda källsortering i park.

Sedan flera år tillbaka har förvaltningen delvis smarta skräpkorgar som komprimerar skräpet och signalerar när en korg är full. Förvaltningen ser att denna modell av skräpkorgar leder till minskad nedskräpning, bland annat genom att dessa skräpkorgar inte blir fulla lika fort samt att de har tätslutande lock som hindrar skräp från att dras ut ur korgen igen. Under året kommer förvaltningen också utreda ett nytt system för vanliga skräpkorgar med en sensor som signalerar fyllnadsgrad till entreprenören, och som kan komplettera de miljösmarta självkomprimerande skräpkorgarna.

Parallellt med renhållningsarbetet arbetar förvaltningen med att förmedla att vi alla har ett gemensamt ansvar att hålla rent och snyggt i våra offentliga rum. Förvaltningen arbetar med att kommunicera hur beteenden hos parkbesökarna kan bidra till att minska nedskräpning på offentlig plats. Förvaltningen samverkar med trafikkontoret i dessa frågor och använder kommunikationsmaterial som trafikkontoret tar fram.

Förvaltningen arbetar idag med att på en rad olika sätt att möjliggöra för till exempel skolklasser och idrottsföreningar att, mot en mindre ersättning, bidra till rena parker och naturområden. Med detta hoppas förvaltningen öka medvetandet om nedskräpning, skapa förutsättningar för våra invånare att känna ett gemensamt ansvar för det offentliga rummet och stärka den lokala gemenskapen. Detta arbetssätt ligger i linje med medborgarförslaget och stöds också av stadens övriga styrdokument för renhållning.

Kungsholmens stadsdelsförvaltning
Parkmiljöavdelningen norra innerstaden

Lindhagensgatan 76
Box 49039
100 28 Stockholm
Växel 08-508 08 000
Fax
kungsholmen@stockholm.se
stockholm.se

Enligt stadsdelsnämndens verksamhetsplan ska förvaltningen ge idrottsföreningar möjlighet att städa i parkerna i samverkan med stadsdelsförvaltningarna och organisationen Städa Sverige. Under våren 2021 har Städa Sverige engagerat två idrottsföreningar för skräpplockning och förvaltningen har själv involverat två

gymnasieklasser och en idrottsförening för städning av naturmark. Varje vår samordnar också trafikkontoret Stockholms stads deltagande i Skräpplockardagarna. Skräpplockardagarna är en av de största åtgärderna som Stockholms stad gör för att förebygga och minska nedskräpning.

Vidare arbetar förvaltningen med att varje sommar anställa feriearbetare som bland annat arbetar med att plocka skräp. Det finns också möjlighet för enskilda personer att bidra till en renare stad genom att förvaltningen delar ut plockpinnar och påsar samt hjälper till med att ta hand om skräpplockarnas fyllda skräppåsar.

Förvaltningen är positiv till att Kungsholmens invånare visar engagemang för renhållning på så sätt som förslagsställaren gör. Förvaltningen anser, liksom förslagsställaren, att incitamenten för att få parkbesökarna att vilja och kunna ta hand om sitt skräp hela tiden behöver utvecklas. Nya system för att panta skräp testas i Sverige, till exempel skriver organisationen Håll Sverige Rent på sin webbplats om pilotprojektet Panta Dosan som handlar om att få snusare att återvinna sina tomma snusdosor.

Medborgarförslaget skulle kräva en organisation och administration som inte finns idag, vilket innebär att en implementering av förslaget skulle kräva omfattande utredningsarbeten och förslaget skulle vara en utmaning att implementera. Förvaltningen ser att frågan om att utöka möjligheten för ersättning för skräp skulle kräva en styrning på stadsövergripande eller nationell nivå samt samverkan med privata aktörer. Förvaltningen föreslår att medborgarförslaget lämnas för kännedom till trafiknämnden och Stockholm Vatten och Avfall AB.

Ann-Christine Hansson
stadsdelsdirektör

Therese Rosen
avdelningschef

Bilaga

Medborgarförslag om skräp och återvinning

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, stadsdelsdirektör	2021-07-09
Therese Rosen, avdelningschef	2021-07-07